

Різдвяні поезії

Марійка Підгірянка

Стеле місяць волоконця,
Сяють зорі угорі;
А по селах край віконця
Колядують школярі.

З пастушками ангел в колі,
Покінчили колядки:
— Дайте грошик "Рідній Школі" —
Й познимали шапочки.

Най дасть грошик , "Рідній Школі"
Український кожний дім!
Блисне ясний промінь долі,
Засіяє світло всім!

"Рідній Школі" в допомогу
Йдуть школярики здовж сел;
Благословить їм доорогу
Сам Ісусик із ясел!

* * *

БОЖЕ ДИТЯТКО

Журиться Ганнуся, дуже журиться.
Захмарене небо, снігом куриться.
Завіяні поля і доріжки.
Замерзне ісусик малий у ніжки

Не журися, любко, не плач маленька,
Ми йому підстелим вдячні серденька.
По сердечнім шляху легенько, гладко
Прийде на Україну Боже Дитятко.

Прийде на Україну у той день веселий.
А за ним прилетять ясні ангели.
Принесуть яличку світлу, як сонце,

Як перша зірничка гляне в віконце.

* * *

НА СВЯТИЙ ВЕЧІР

Чиста кімнатка. Мати прибрала її на свято.
Скатерка біла на столі і квітів так багато,
А з кухні пахне кутя й мід і хліб біленький з печі.
В кутку стоїть вівсяний дід — бо нині Святий Вечір.

Сніжок порошить на дворі і сивий сумерк білить.
В кімнатці тихій при вікні Даруся й Юрчик сіли.
І споглядають діти в даль на снігом вкриті гори.
Дарусі ніби чогось жаль і до братчика говорить:

— Сніжок трясє, сніжок трясє біленької пилини —
Присипав все, присипав все, і гори і долини.
І гай притряс, і луг притряс, і стежечку до хати,
Та як прийде Ісус до нас, щоб нас обдарувати?

Ми чемні були рік цілий в час праці чи забави,
Для дітей чемних наш малий Ісусик все ласкавий.
А так хотіла б дуже я гарненьку ляльку мати,
Се доня була би моя, а я їй — добра мати.

Юрчик тихесенько сидить — в синіх очах задума.
Дарка на братчика глядить — що се так братчик дума?
І дзвонить, дзвонить в срібний сміх і Юрчика голубить:
— Ти найпильніший був з усіх, тебе Ісусик любить.

Тобі Ісусик дасть усе, що лиш попросиш в Нього.
А братчик каже їй на се: " О , я просив би много!
Я би просив від всіх дітей на нашій Україні,
Щоби зійшов Ісус святий на нашу землю нині.

Щоби побачив, як в сльозах вкраїнських дітей много.
Батьки їм гинуть по тюрмах і їсти їм нічого.
Щоби Ісусик перейшов поля наші широкі
І лік подав і лік найшов на рани ті глибокі.

Рани від знущань, від кайдан, від куль на битви полі —
І на найглибшу зі всіх ран, на біль, що край в неволі!
Щоби Ісусик плач почув сиріт без батька й мами,
І їх до серця пригорнув маленькими руками.

Щоб на Вкраїні почислив всі краплі сліз і крові
І край вже горю назначив, З Вкраїни зняв окови.
І на свободній вже землі звістив нам свято мира —
За те, за те в моїй душі горить молитва щира".

Даруся слуха слова ті і б'є серденько сильно
І кучерики золоті до брата тулить щільно.
І каже тихо: Брате, знай, недобре я зробила.
Забула, що в журбі мій край і ляльки лиш просила.

Я ляльку маю ще стару, а радо дам і тую,
В нову суконку уберу, сирітці подарую.
Мені так добре, маю я і мамочку, і татка,
Нова суконочка моя і тепла наша хатка.

А кілька то дітей дрібних на нашій Україні
Голодних нині і смутних — не мають хліба нині,
Бо їм батьків, і хліб, і дім недобрі взяли люди,
За них молитви наші шлім і дбаймо, все і всюди.

Юрцю, зі мною враз клякай — й молим Христа-Дитину
За сиріт наших, за наш край, за нашу Україну!"

* * *

СЯЄ НЕБО УДАЛЕЧІ

Сяє небо удалечі,
і молитву зорі мовлять.
Святий Вечір, добрий вечір
— добрим людям на здоров'я.

По церковцях горять свічі,
по хатинках стіл готовлять,
Святий Вечір, добрий вечір
— добрим людям на здоров'я.

Там, де сили молодечі,
там, де юні труд готовлять.
Святий Вечір, добрий вечір
— добрим людям на здоров'я!

* * *

З КОЛЯДОЮ

Стеле місяць волоконця,
Сяють зорі угорі;
А по селах край віконця
Колядують школярі.

З пастушками ангел в колі,
Покінчили колядки:
— Дайте грошик „Рідній Школі" —
Й познимали шапочки.

Най дасть грошик „Рідній Школі"
Український кожний дім!
Блисне ясний промінь долі,
Засіяє світло всім!

„Рідній Школі" в допомогу
Йдуть школярики здовж сел;
Благословить їм доорогу
Сам Ісусик із ясел!

* * *

КОЛЯДОЧКА

Колядочка, щедрівочка,
Колядочка жвава.
Під віконцем щебетала,
На порозі стала.
Стала собі на порозі,
Почала питати:
— Чи дозволиш, господине,
За колядувати?

Господиня, як калина,
Господиня пишна,
Сподобала колядочку
Та назустріч вийшла.
Ой, витай же колядочко,
З білої дороги,
Принеси нам рік щасливий
На рідні пороги.
Ой, сідай же, колядочко,
Між мою родину,
Принеси нам добру Долю
В щасливу годину.
Ой, сідай же, колядочко,
З господарем в парі, —
Принеси нам рідну Волю
В новорічнім Дарі!